

Pokoj a dobro

Katolícky časopis farnosti Markušovce

Založené 1999

Číslo 5 | Ročník 5 | November 2003

"Ján Vojtaššák"
v Markušovciach

Strana 4

Reportáž z centra

Strana 6

1. november
Sviatok všetkých
svätých

Strana 7

Medzi nebom a zemou

Pred nejakým časom ma oslovia piesň českého speváka Františka Neřvěda pod názvom *Můj zvon*. Vtedy som ešte netušil, že za pomerne krátkej čas sa ocitnem vo farnosti, kde budem svedkom vytrvalej práce miestnych veriacich na zveľaďovanie prostredia svojich chrámov, pravda, pod prezieravým vedením svojho pána farára. Pri tejto príležitosti sa chcem s vami podeliť o niektoré myšlienky spominanej piesne, ktorá, ako sa zdá, aktuálne korešponduje s udalosťami v našej farnosti.

Kvôli originalite textu ich uvádzam v originálnom českom jazyku.

*Někdo v balíku, jiné bez peněz,
párek v rohlíku je tvůj věrnej pes.
Děti bohačů v bidu nevěří,
prej se nesluší žebrat u dveří.
Stejně zvon, zvoní ke křtinám i
k Vánocem,
nač ty hádky o morálce, růstem nám
bude znít – stejně zvon,
kterej pohřbíval mou mámu.
visí v kapli a ne v chrámu,
stejně zvon, starej zvon.
Kdybych já mohl svůj zvon mit,
po nocích bych ho učel znít,
já bych řek, kdy a jak má být,
ten můj zvon, můj zvon.
Až je majákem i bubnem,
až je světlem v moři bludném,
až lidem nedá spát.
Ten můj zvon, bude být jak dosud
žadnej,
dokud srdce nevychladne,
ten můj zvon, můj zvon.*

Toľko piesň, ktorá ma pred nejakým časom oslovia. Človeka však neoslovujú iba pekné piesne, ale aj hlboké pravdy o živote. O jednej takejto pravde som sa dočítal v príbehu o dvoch mnichoch, ktorí sa v akejso starobylej knihe dozvedeli, že niekde na konci sveta je miesto, kde sa nebo dotýka zeme. Rozhodli sa ho nájsť. Vydali sa na cestu s odhadlaniom, že sa nevrátia, kým sa im to nepodarí. Prešli mnoho krajín, precestovali celý svet, prežili rôzne nebezpečenstvá. Boli už v pokušení vrátiť sa späť, ale správa v starej knihe o dverách, ktorými je potrebné prejsť a človek sa ocitne pred Bohom, ich po-

haňala dopredu. Konečne sa im podarilo dvere nájsť. Zaklopali, dvere sa im otvorili a s bušiacim srdcom vstúpili dovnútra. Aké však bolo ich prekvapenie, keď vošli, rozhliaľli sa a videli, že sú doma, vo svojej kláštornej cele. Až vtedy pochopili, že miesto, na ktorom sa stretnáva nebo so zemou, je tu – práve na tom mieste, kam nás Boh postavil.

Nehľadajme teda iné miesto, iné prostredie, iných ľudí. Boh nám predsa dal to najlepšie, aby sa mu vydarila naša spásu. (Jurko, J.: *Na jeden dušok*, s. 135.)

Peter Zimmermann

Snímka: Nádvorie kostola, archív

Editorial

Milí čitatelia!

Do rúk sa vám dostáva tohtoročné piaté číslo našho časopisu.

Vychádza v jesennom období a v čase spomienky na všetkých svätych i našich zosnulých. Ale nielen tejto aktuálnej téme sme dali tentokrát priestor ...

Knazi našej farnosti zožbierali zaujímavé fotografické údaje z udalostí okolo rekonštrukcie markušovských kostolných zvonov, ktorým nechýba poetický podtón.

Za pozornosť stojí prečítať si aj zaujímavú reportáž našej redaktorky z Detského diagnostického centra pre deti v Ružomberku.

Okrem tohto sme toho času zaradili aktuálnu rubriku *Okienko (nielen) pre birmovancov*, ktorá (nielen) ich bude sprevádzat až do slávnosti vysluhovania sviatosti birmovania.

Opäť nás potčili príspevky čitateľov a zvlášť tie, ktorých osobné svedectvá sú takým malým pohľadením duše a zároveň aj povzbudením.

Aj pre deti sme v Detskom kútiku pripravili prekvapenia. A to nielen knižné, ktoré môžeme s radosťou rozdať vďaka ľaskavému sponzorstvu vydavateľstva LÚČ.

Nezabudli sme ani na hodnotenie náročných prác okolo kostolov a na iné pracovné či duchovné aktivity knazov aj farníkov.

Dúfam, že si každý v tomto čísle nájde to svoje.

Milí čitatelia!

Hoci je ešte len jeseň, koniec kalendárneho roka sa pomaly blíži a s ním súvisiace bilancovanie. Aby sme ho mohli zodpovedne utobiť, chceli by sme vás poprosiť o spoluprácu. Na priloženom liste sme pre vás pripravili anketu. Budeme radi, ak si nájdete čas a vyplníte ju (aj anonymne) najneskôr do konca tohto roka. Na jar totiž oslávi naš časopis 5. narozeniny. A spätná informácia od čitateľov bude pre nás cenným prinosom. *Kto sa chce zúčastniť žrebovania o pekné ceny, nech sa pod anketu podpiše.* Vopred vám ďakujeme a teším sa na vaše reakcie.

Pekně čítanie vám praje
Monika Hodnická

OKIENKO (NIELEN) PRE BIRMOVANOV

A je to tu!

Opäť bude v našej farnosti vysluhovaná sviatost birmovania.

Je naplánovaná na jar 2004, teda po sviatkoch Veľkej noci. Takáto udalosť si vyžaduje aj dôkladnú prípravu.

Je pekné, že sa na birmovku prihlásilo 225 adeptov. No zvládnutie kvalitnej prípravy takého vysokého počtu by bolo nad sily dvoch knazov. Preto nás p.farár poveril a časť kompetencii presunul v rámci laického apoštoliátu na vedúcich malých skupin. A tak sme prijali počas piatkovej sv. omše (3.10. 2003) požehnanie z rúk knaza, ktorý nám zveril časť tejto prípravy. Prijaté takúto úlohu nie je ľahké. Je to záväzok a zodpovednosť – pred Bohom, pred Ľudmi a pred sebou samým. Je potrebné nájsť si čas na pravidelné stretnutia minimálne na pol roka a tiež si stretnutia zodpovedne pripraviť. Napriek tejto náročnej úlohe sme to vedúci skupiniek prijali s radosťou. Lebo aj pre nás je to prinos, určitá forma našej duchovnej obnovy.

Z dôvodu už spomínaného vysokého počtu birmovancov sa malé skupinky stretávajú striedavo u každého doma. Na tomto mieste by som chcela vopred podakovať všetkým, ktorí sú ochotní prijať skupinku na jednu hodinu pod svoju strechu. Tu mi prichádza na um to Ježišovo: „Kto prijme jedného z týchto malíčkých, mňa prijima.“

A tito naši „malíčki“ – to sú vlastne vaše deti a mládež, ktorá má skrz birmovku vstúpiť do kresťanskej zrelости. Verte, že vedúci skupin sa za vaše deti modlia

a urobia všetko pre to, aby im aspoň troška sprostredkovali ľásku k Svätému Pismu a vzbudili túžbu po plnohodnotnom kresťanskom živote. Vedúci skupiniek však nemôžu prevziať suplovanie za rodičov. Prvé právo a povinnosť na výchovu (i kresťanskú) majú práve rodičia. A preto snáď malá prosba: možno práve priprava vašich detí na birmovku je príležitosťou k tomu, aby ste sa na túto slávnosť prípravovali spolu s nimi. Nič nenahradí vo výchove osobný príklad, vzor a svedectvo života rodičov. Bolo by pekné, keby ste, milí rodičia, starí rodičia, súrodenci, krstní rodičia a budúci birmovní rodičia prežívali túto prípravu spolu s birmovcami – pristúpovaním k sviatosti zmierenia počas prvých piatkov, spoločnou modlitbou v rodinách, čitaním Sv. Pisma, povzbudnením, ... Takáto príprava na sviatost birmovania bude tým najkrajším darom pre dušu vašej dcéry, vašho syna. Ved' čo môže mať väčšiu hodnotu v rodičovstve, ako dať deťom dobrú výchovu a viesť ich k vieri a ľáske k Bohu, aby prežili zmysluplný život podľa myšlienok modlitby:

*„Nech môj život služí Bohu na chválu,
mne na spásu,
Ľudom na radosť
a svetu na osoh.“*

A všetkých ostatných farníkov prosime o modlitby za dobrú prípravu budúcich birmovancov.

Vydáva Rimskokatolícky farský úrad Markušovce pre farosť Markušovce a filiálky Teplička, Pod Teplička a Lieskovany. Zodpovedná redaktorka: Mgr. Monika Hodnická. Redaktori: Cyril Hamrák, MUDr. Mária Krošká a extermisti. Sadzba a grafická úprava: Ing. Peter Hamrák. Technické sprovozovanie: Slza, Jahodná 3550, 058 01 Poprad. Jazyková spolupráca: Mgr. Dagmar Repaská. Cenzor: Doc. ThDr. Ján Duda, PhD., Imprimatur: Prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup, BÚ 16.2.1999, č. prot. 113/99. S povolením OÚ, odboru školstva a kultúry v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 2/99. Náklad 500 kusov. Adresa redakcie: Rim. kat. farský úrad, Michalská 52, 053 21 Markušovce. E-mail: info@pokojadobro.sk. <http://www.pokojadobro.sk> Nepredajné. Redakcia si vyhraluje právo upravovať príspevky. Nevyžiadané nukopisy nevraciame. Uzávierka budúceho čísla: 20.11.2003

Monika Hodnická

Vďaka Ti Božie, za všetko vďaka Ti

Už od vlaňajšieho leta sa markušovskí veriaci lopotili v exteriéri farského kostola. Dvor kostola bol v poslednej dobe už niekoľkokrát rozkopaný. Naposledy vtedy, keď sa montoval nový bleskozvod z veže kostola a okolo celého kostola sa zakopával ochranný „skelet“ proti blesku. Odvtedy máme s „bleskom“ v kostole pokoj. Predtým ničil každú chvíľu vukový zosilovač či zabezpečovací bezpečnostný systém. Vlani sme sa však opäť pustili do práce v exteriéri

ktorému za to patrí naša vďaka. Pre nho to bola nesmierna obetavosť a námaha. Verime, že Pán mu za to

ný a obetavý pán Ladislav Šteiner, ktorý mury opločnil z vnútornej strany obielil vápnom.

Z historických kameňov pred hlavným vchodom do kostola vzniklo akési umelecké dielo. Ide o kamene, ktoré kedysi oddelovali oltár od ludu, ktoré sa však v tomto čase už len „potulovali“ po

pán Ján Živčák z Lieskovian. Zabezpečil zavlažovanie, trávnik, buksusy a okrasné listnaté stromčeky. Už v septembri sa nádvorie zaskvelo sviečou trávnatou zeleňou, ktorá lahodí každému oku so zmyslom pre estetiku a krásu. Aj jemu patrí za to naša úprimná vďaka.

Hore vľavo: Upravené nádvorie markušovského kostola

Hore vpravo: Práce na oprave kostola

Dole vľavo: Spušťanie puknutého zvonu z veže kostola

Dole vpravo: Otec biskup František Tondra počas posviatky nového zvonu

Snímky: archív

Kostola. Do kameňa sa odstránila stará omietka, vykopal kanál okolo celého kostola a základ kostola bol ošetrovaný jednoduchým odvodňovacím systémom (fóliou z umelej hmoty) a drenážnou rúrkou až do povrchu bola nasypaná drť, ktorá bola napokon obložená voľne uloženým pieskovcovým kameňom, aby základ kostola mohol „dýchať“ a zemná vlhkosť nefahala do múrov. Odvodňovaci systém bol urobený čiste vlani a na jeho položení majú zásluhu okrem iných bratia Cyril a Peter Hamrákovci a Pavol Malinák.

Tohto roku sme sa opäť pustili do práce hneď po Veľkej noci. Bolo potrebné nahádzať novú omietku a obieľiť kostol. Celý kostol okrem veže obetavo obielil vápnom pán Ladislav Šteiner,

dopráje veľa dobrého, lebo veľmi veľa urobil pre Jeho chrám.

Práce na úprave nádvoria bolo naozaj veľa. Bolo potrebné odstrániť korene, ktoré kedysi dávnejšie spílených stromov, čo bola nesmierna námaha; vyvážanie zeminy, preosievanie zeminy pod trávnik, dláždenie chodníkov na nádvori, nahádzať novú omietku na oplozenie kostola z vnútornej strany. O vydáženie chodníkov sa postaral pán Ľudovít Rimbala a Štefan Kapusta z Lieskovian. Zároveň vyspádovali vodu, nahodili omietku na mury kostola a hladkú omietku na obvodové mury nádvoria. Bola to veľmi namáhavá a ťažká práca. Aj im patrí naša úprimná vďaka. Nech ich Pán za všetko odmeni. A opäť to bol neúnava-

kostolnom nádvori. Aj pozostatok náhrobného kameňa z pieskovca, ktorý bol umiestnený na stene obvodového mýru, už niekoľko rokov - ak nie desaťročí, si „odležal“ na kostolnom dvore. Gotickú kružnicu, ktorá je tam taktiež umiestnená, vytiahol dnes už nebohý pán František Javorský zo základov dnešného sanktuária pri oprave interiéru v roku 1998. Podobne je to s kameňom, ktorý bol vstupom do jednej z krípt rodiny Máriássy v lodi kostola. Vytvorené umelecké dielo sa okamžite stalo predmetom živého záujmu turistov i ostatných návštěvnikov kostola sv. Michala archanjela.

Konečnú podobu dostalo nádvorie markušovského kostola v podobe záhradnej architektúry, ktorú realizoval

V súvislosti so zvonom sa ukázala naľahavá potreba pristúpiť k oprave aj ďalších dvoch zvonov na veži. Paní Marie Dytrychová trvala na tom, že novou opravený zvon musí ísť na pohon bez toho, aby srdce zvonu bolo uviazané (pri našom doterajšom elektrickom pohone, ak sa srdce odviazalo, zvon nezvonil). Trvala na odviazani srdca aj na malom zvone (uliaty v jej dielni v roku 1991). Odporúčala aj počítanie najväčšieho zvonu, ktorý je už srdcom „vybitý“ asi 2 cm a každú chvíľu mu hrozi puknutie. Musel som sa rozhodnúť medzi dvoma možnosťami, nakoľko išlo o nepredpokladané finančné investicie: alebo dať nový zvon zavesiť, až budeme mať peniaze na nový pohon a zároveň okamžite dať odstavíť

najväčší zvon, aby nepukol, alebo dať čo najskôr urobiť nový pohon zvonov s tým, že nám Pán Boh nejako pomôže. Nakoľko ma moji verní veriaci v Markušovciach nikdy nenechali v „kaši“, rozhodol som sa pre druhú možnosť: dať opraviť všetko a aj keď sú ľahké časy, v nádeji, že to postupne splatíme. Dnes zvonia na veži všetky tri zvony. Sú umiestnené na nových závesoch z javorového dreva, majú všetky tri nové srdcia a nový bezdôtkový elektrický a automatický pohon bez toho, aby srdcia museli byť uviazané. Firemný štitok na drevenom závese svedčí, že práce vykonal pán Jaroslav Bouchal z Moravy a na svoju prácu dáva 5-ročnú záruku.

Napokon vyslovujem svoje podakovanie svojim najbližším spolupracovníkom, ktorí spolu so mnou zdieľali farchu fyzických a organizačných prác i farchu pri rozhodovaní, aby som sa rozhodol správne. Sú to všetci členovia Hospodárskej rady Markušovce, avšak osobitne pán Štefan Šterbák a Ján Jánošík, ktorí dennodenne pomáhali pri kostole. Ďakujem pánu Jozefovi Kamenickému za jeho pomoc, Obecnému úradu v Markušovciach za upratanie zeminy z okolia hradu a ostatnú pomoc (finančnú i pri odvoze a dovoze zvona: pán Jagač a pán Kalafut). Ďakujem všetkým veriacim: za vašu prácu a námahu, za vaše dobrovoľné finančné príspevky. Nech vám Pán všetko mnohonásobne vynahradí, lebo ste dokázali, že vaša viera nie je bez skutkov a že je to teda viera naozaj živá.

Vierím, že som na nikoho pri ďakovani nezabudol, hoci som si vedomý, že nie je možné všetkých obetavých ľudí menovať spomenúť. Preto ešte raz prijmite moje uznanie, úprimnú vďaku i kňazské požehnanie.

Vďaka Ti Bože, za všetko vďaka Ti.

Ján Duda, farár

“JÁN VOJTAŠŠÁK” v Markušovciach

Na spomienku Narodenia Panny Márie som sedel v kancelárii zvonárskej dielne paní Marie Tomáškovej-Dytrychovej v Brudku u Prievoza. Jej majiteľka sedela so mnou za stolom a rozprávali sme sa o markušovských zvonoch. Pred nami na stole ležali ich fotografie, zavesenie na jarmách, ba i detaily srdca jednotlivých zvonov. Sám som vedel, že to nie je v poriadku. Už v Markušovciach na veži pri zvonoch, ktoré si prišla pozrieť paní Leticie Vránová-Dytrychová spolu so svojím otcom, mi jasne naznačila, ako má byť srdce zvona: musí byť zo železa ukované v celosti a musí byť mištie ako zvon, aby pri zvonení sa skôr obijalo srdce a nie zvon. V opačnom prípade hrozi puknutie zvona. Taktiež výška úderu srdca musí byť do „rany“ zvona, kde je zvon najhrubší a kde úder očakáva. Napokon, srdce zvona sa musí voľne pohy-

bovať a nesmie byť uviazané. Z fotografií na stole jasne vyplývalo, že markušovské zvony toto nespĺňajú: najväčší zvon, ktorý má viac pol tony, má na srdci upevnené dva kusy železa, puknutý mal srdce len z pasoviny, na ktorú skrutkou pripínili železnú

guľu. Všetky mali uviazané srdcia a najmenší udieral dvakrát bezprostredne za schou na jednu stranu.

Srdce potrebuje voľnosť

Pani Marie Tomášková-Dytrychová sa mi snažila väzne dohovoriť, aby sme si zvony dali do poriadku. Nešlo iba o puknutý zvon, ktorý mal vo svojej dielni, ale aj o tie ostatné, ktoré ostali na veži. Aj tie treba chrániť, lebo môžu každú chvíľu puknúť. Srdce zvona potrebuje voľnosť a elektrický pohon sa musí čo najdokonalejšie prispôsobiť ručnému zvonieniu. V opačnom prípade sa radikálne skracuje životnosť zvona. Nemohol som jej odpovedať, jej slová mali logiku. Len som jej povedal, že ľudia, ktorí to robili, robili to tak, ako najlepšie vedeli, robili to s láskou k Bohu a iste i zadarmo. Nemôžeme teda ich prácu posudzovať iba jednostranne. S uznaním a pochopením pokývala hľavou. Potom som si v doprovode jej dcéry pani Leticie

Pani Marie Tomášková-Dytrychová a pán farár Duda Horec. Reliéf tváre biskupa Jána Vojtaššáka na zvone. Snímky: archív redakcie

Príprava prevozu zvona na Slovensko

Deti obdivujú krásu nového zvona

Snímky: archív

Vnútnej-Dytrychovej pozrel dielňu, kde zvony opravujú i odlievajú. V takejto dielni som bol po prvý raz v živote.

súzvuk. To však sa dá zistíť až po zhotovení, keď po ňom prvý raz udriete a on vydá zvuk. Ako to oni robia? To už neprehradila.

Vo čom spočíva ten kumšt

Bol som aj zvedavý, v čom spočíva patent, ten kumšt pri výrobe alebo oprave zvona. A tak som sa aj na to spýtal. Pani Leticie povedala, že zhovistiť zvon nie je žiadny problém. Môže ho uliať každý, kto sa tomu trochu rozumie alebo pracoval v zlievarni pri vysokej peci. Avšak ten „kumšt“ spočíva v tom, aby zvon dosiaľ správny tón, aby spolu s ostatnými vytváral

Prvé zvonenie

V piatok 26. septembra som opäť bol v Brodku. Chcel som vidieť a počuť opravený zvon. Počas kolaudácie za prítomnosti pani Leticie, pána Jagača, Kalafuta, Kamenického i mňa zdvihli pracovníci zvonárskej dielne „Jána Vojtaššáka“ (tak sa volá zvon) na reťazach a keď voľne visel, jeden z robotníkov trikrát udrel železnou tyčou do „rany“ zvona. „Ján Vojtaššák“ sa pred nami rozo-

zvučal v nádhernom a silnom zvuku, ktorý časte dlho po údere krásne doznieval. Hľa, odteraz budeš svojim srdcom i zvukom zvolávať veriacich do markušovského chrámu, budeš odprevádzat zosnulých veriacich na ceste do večnosti. Tvoje „srdce“ sa bude radoval, keď sa my budeme radovali a bude „plakat“, keď my budeme smútiť.

O dva dni neskôr, 28. septembra spišský biskup Mons. František Tondra zvon požehnal a od polovice októbra už naznieva jeho hlas z veže markušovského farského kostola.

V strede zvona je reliéf tváre otca biskupa Jána Vojtaššáka, pod ním nápis *Ioannes (slov. Ján)*. Je tam ešte

napsané jeho biskupské motto: *Angelis tuis mandavit de te (slov. Anjelom svojím prikázal o tebe a celkom pod ranou zvona)*

Ad honorem Servi Dei Ioanni Vojtaššák, Episcopi Scepusiensis /1921-1965/ fundaverunt fideles paroeciae Markušovce. Anno Domini 2003 (slov. Na počesť Božieho službu Jána Vojtaššáka, biskupa spišského v rokoch 1921-1965 dal zhotoviť veriaci farnosti Markušovce roku Pána 2003).

Jeho srdce je pripravené byť pre všetkých ľudí dobré vôle. Tak ako bolo jeho živé srdce naozaj dovtedy, kým po veľkom utrpení 4. augusta v roku 1965 nepuklo a neumrelo.

Ján Duda

LITURGICKÉ OKIENKO

Svetlo sviecie

Sme v období, kedy sa ľovek vracia vo svojich spomienkach k tým, ktorí nás už opustili. V našich príbytkoch, chránoch a na rozstárených cintorínoch vládne pokojná a tichá atmosféra, ktorá je dotváraná aj viacerými symbolmi charakteristickými pre toto obdobie. Je pre nás typické, že keď prídem na spominané miesta, zapalujeme sviečky. Vieme ale, čo znamená symbol svetla malej sviecie, ktorú kladieme na hroby našich zosnulých? Týmto

„tajomným“ významom svetla a sviecie sa budem zaoberať v dnešnej časti liturgického okienka.

Ten najzákladnejší význam sviecie je, že vyjadruje svetlo. Môže však znamenať a predstavovať aj jednotlivú ľudskú dušu, lebo svojou stavbou – plameňom a voskom naznačuje obrazne hmotnú a duchovnú skutočnosť. Už v antike bolo zvykom nosiť pred významnými osobami svetlo. Sprvotí to bola praktická potreba k osvetleniu cesty, ale neškôr sa to stalo prejavom úcty.

V piatom storočí sa nosievali sviecie pred biskupom.

Kresťanski umelci chápali symbol sviecie vzhľadom na Krista. Predovšetkým okolnosť, že svieca sa skladá z dvoch častí: ohňa, ktorý bol vždy symbolom duchovnej a vosku, ktorý sa pri horení tavi a stravuje. Nič nemohlo lepšie vyjadriť Kristovu dvojakú prirodzenosť. Plameň je znamením jeho Božskej prirodzenosti, vosk symbolizuje jeho obetované ľudstvo.

Zvyk používať sviecie na kultové účely je známy už z antického Ríma. V kresťanskej liturgii používané

sviecie majú aj praktický účel, predovšetkým však zvyšujú vážnosť a slávnostný ráz bohoslužieb. Predstavujú Ježiša Krista – svetlo svera. Veľmi významné miesto v liturgii má veľkonočná sviečka, paškál s piatimi kadidlovými znameniami – symbolmi piatich Kristových rán. Je symbolom vzkriesenia Vykupiteľa.

Sviecie zažaté na hroboch zomrelých sú obrazným vyjadrením prosby „svetlo večné, nech im svieti“.

Cyril Hamrák

V rámci programu letného seminára „networkáčov“ v Ružomberku sme mali možnosť navštíviť detské diagnostické centrum. Sídli priamo v Ružomberku. Terajší pán riaditeľ Mgr. Emanuel Difko nás veľmi milo privítal a ochotne nám venoval celú hodinku svojho času, aby nám aspoň v skratke priblížil jeho štruktúru a činnosť.

Reportáž z centra

Tohto roku oslavuje 30 rokov svojej existencie. „Nic je to polepšovna, tak ako si to mnohí ľudia vysvetľujú“, začína svoj komentár pán riaditeľ. Ďalej pokračuje: „Je to zariadenie výchovnej prevencie s internátne nepretržitou prevádzkou. Kapacita našho zariadenia je 40 miest. Máme tu deti vo veku v rozsahu od 3 do 15 rokov z dvoch tretín sú to chlapci, ktorým bola súdom nariadená ústavná výchova.“

Deti tu nie sú nastálo, len na obdobie na 6-8týždňov. Ide o obdobie potrebné na dokonalú a individuálnu diagnostiku každého jedného dieťaťa. Podrobí sa kompletnému psychologickému vyšetreniu, zistí sa jeho vedomostná úroveň, preskúma sa jeho záujmová činnosť. A to všetko pod dohľadom odborníkov - psychológov, učiteľov a výchovávateľov. Ročne sa v tomto centre vystrieda asi 150 detí.

Hlavným dôvodom, prečo sa tieto deti ocitnú v takomto zariadení, je zlá sociálna situácia v rodinách, zanedbávanie vlastnými rodičmi, následne nato zaškoláctvo a častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý.

častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý. Na základe podnetu od susedov, neškôr aj polície sa v takejto rodine najprv nariadi sociálny dohľad, pozorovanie a spoločné poradne. Ak ani po tomto procese nedôjde v danej rodine k náprave, sú nútenej príslušné orgány ohlásiv to na súd a ten v konečnom dôsledku nariadi ústavnú výchovu. Kurátormi sú tieto deti potom prevezené do príslušných centier alebo domovov. Kapacita týchto zariadení je však bohužiaľ nedostačujúca, a tak sú tieto

častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý. Na základe podnetu od susedov, neškôr aj polície sa v takejto rodine najprv nariadi sociálny dohľad, pozorovanie a spoločné poradne. Ak ani po tomto procese nedôjde v danej rodine k náprave, sú nútenej príslušné orgány ohlásiv to na súd a ten v konečnom dôsledku nariadi ústavnú výchovu. Kurátormi sú tieto deti potom prevezené do príslušných centier alebo domovov. Kapacita týchto zariadení je však bohužiaľ nedostačujúca, a tak sú tieto

častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý. Na základe podnetu od susedov, neškôr aj polície sa v takejto rodine najprv nariadi sociálny dohľad, pozorovanie a spoločné poradne. Ak ani po tomto procese nedôjde v danej rodine k náprave, sú nútenej príslušné orgány ohlásiv to na súd a ten v konečnom dôsledku nariadi ústavnú výchovu. Kurátormi sú tieto deti potom prevezené do príslušných centier alebo domovov. Kapacita týchto zariadení je však bohužiaľ nedostačujúca, a tak sú tieto

častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý. Na základe podnetu od susedov, neškôr aj polície sa v takejto rodine najprv nariadi sociálny dohľad, pozorovanie a spoločné poradne. Ak ani po tomto procese nedôjde v danej rodine k náprave, sú nútenej príslušné orgány ohlásiv to na súd a ten v konečnom dôsledku nariadi ústavnú výchovu. Kurátormi sú tieto deti potom prevezené do príslušných centier alebo domovov. Kapacita týchto zariadení je však bohužiaľ nedostačujúca, a tak sú tieto

Hlavným dôvodom, prečo sa tieto deti ocitnú v takomto zariadení, je zlá sociálna situácia v rodinách, zanedbávanie vlastnými rodičmi, následne nato zaškoláctvo a častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý.

častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý. Na základe podnetu od susedov, neškôr aj polície sa v takejto rodine najprv nariadi sociálny dohľad, pozorovanie a spoločné poradne. Ak ani po tomto procese nedôjde v danej rodine k náprave, sú nútenej príslušné orgány ohlásiv to na súd a ten v konečnom dôsledku nariadi ústavnú výchovu. Kurátormi sú tieto deti potom prevezené do príslušných centier alebo domovov. Kapacita týchto zariadení je však bohužiaľ nedostačujúca, a tak sú tieto

častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý. Na základe podnetu od susedov, neškôr aj polície sa v takejto rodine najprv nariadi sociálny dohľad, pozorovanie a spoločné poradne. Ak ani po tomto procese nedôjde v danej rodine k náprave, sú nútenej príslušné orgány ohlásiv to na súd a ten v konečnom dôsledku nariadi ústavnú výchovu. Kurátormi sú tieto deti potom prevezené do príslušných centier alebo domovov. Kapacita týchto zariadení je však bohužiaľ nedostačujúca, a tak sú tieto

častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý. Na základe podnetu od susedov, neškôr aj polície sa v takejto rodine najprv nariadi sociálny dohľad, pozorovanie a spoločné poradne. Ak ani po tomto procese nedôjde v danej rodine k náprave, sú nútenej príslušné orgány ohlásiv to na súd a ten v konečnom dôsledku nariadi ústavnú výchovu. Kurátormi sú tieto deti potom prevezené do príslušných centier alebo domovov. Kapacita týchto zariadení je však bohužiaľ nedostačujúca, a tak sú tieto

Mária Krotká
Snímky: Internet

častokrát aj trestná činnosť. Proces, kym sa dieťa do takého diagnostického centra dostane, je častokrát príliš zdľavý. Na základe podnetu od susedov, neškôr aj polície sa v takejto rodine najprv nariadi sociálny dohľad, pozorovanie a spoločné poradne. Ak ani po tomto procese nedôjde v danej rodine k náprave, sú nútenej príslušné orgány ohlásiv to na súd a ten v konečnom dôsledku nariadi ústavnú výchovu. Kurátormi sú tieto deti potom prevezené do príslušných centier alebo domovov. Kapacita týchto zariadení je však bohužiaľ nedostačujúca, a tak sú tieto

1. NOVEMBER

SVIATOK VŠETKÝCH SVÄTÝCH

V týchto dňoch podstatne viac ľudí navštievuje cintoríny ako inokedy. Obklopuje nás zvláštna atmosféra, ktorá nás nevدوjak nútí zamyslieť sa nad životom a smrťou. 1. november je sviatkom všetkých svätých. Som presvedčená, že upriamuje našu pozornosť nielen na tých, ktorí sú už v Kráľovstve nášho Otca, ale aj na tých, ktorí žijú medzi nami.

Hoci by nás tlačilo veľa našich povinností a starostí, nechávame ich aspoň nakrátko bokom, životné tempo sa na chvíľu zmierní, aby sme si našli čas zájsť na cintoríny, ku hrobom svojich blízkych a tam si na nich zaspomíname. Mnohým sa znova obnaží ešte nezaselená rana, chtiac-nechtiac si napomenieme, že sme prach a na prach sa znova obrátme.

Veľká škoda, že mnohí si to uvedomia možno len raz či dva razy v roku. Keby na

to častejšie mysleli, možno by sa správali inak, sami by boli iní. Citlivejší, ohľaduplniejsí, lepší. Neprejavovali by toľko panovačnosti, túžby ovládať iných a žiť na ich úkor. Viac by pamätali na krehkosť vlastného zdravia a na našu pomerne skorú pominuteľnosť. Čo je to pri našom priemernom veku tých šesťdesiat či sedemdesiat rokov? A ani tie nemajú mnohí isté. Lebo nevieme ani dňa ani hodinu, keď sa môže níť nášho života z minúty na minútu pretrh-

núť, alebo keď sa dozvieme od lekárov smutnú skutočnosť, že sa nás zmocnila nevyriečiteľná choroba. Napokon, smrť na nás ešte nikdy nečíhala z toľkých strán a v takých podobách ako v posledných rokoch. Koľko ľudu u nás najnovšie zomiera rukami vrahov! Koľki prichádzajú o život vinou bezohľadnosti iných pri autonehodách alebo inej hrubej nedbalosti!

Nariekame až vtedy, keď sa ich obetou stávajú naši blízki namiesto toho, aby sme

neustále robili všetci maximum na ochranu každého života.

Mnohé z toho, v akých pomeroch v skutočnosti žijeme, sa ukáže aj počas sviatočnej spomienky na našich drahých zosnulých.

Spomienka na mŕtvyh by nás mala viesť k tomu, aby sme si skutočne väžili život. Svoj i každého. Aby sme si chránili zdravie a robili pre všetko. Ale najmä, aby sme žili zmysluplnie.

Anna Holečková

"Pre mňa je lepšie zomrieť v Krista Ježiša ako vládnúť nad končinami zeme. Hľadám toho, ktorý za nás zomrel; chcem toho, ktorý pre nás vstal z mŕtvych. Blíži sa moje narodenie... Nechajte ma prijať čisté svetlo; keď ta príde budem človekom."

Svätý Ignác Antiochijský

"Vo všetkom by si mal konať a myslieť tak, akoby si dnes mal umrieť. Keby si mal dobré svedomie, smrť by si sa veľmi nebál. Lepšie by bolo chrániť sa hriechu, než utekať pred smrťou. Ak nie si dnes pripravený, ako budeš zajtra?"

Nasledovanie Krista, s. 64

"Neumieram, vstupujem do života."

Svätá Terézia z Lisieux

Z LISTOV NAŠICH ČITATEĽOV

Neobyčajné stretnutie

Volím sa Viktoria a mám 10 rokov. Chcela by som vám porozprávať o jednom neobyčajnom stretnutí,

Babka, dedko, bratranec a ja sme sa vybrali do Bratislavu na pădľanový výlet. Prvý deň bol super a druhý tiež, ale ja budem rozprávať o treťom dni.

V tretie ráno som sa zbudila a babka už pripravovala veci na svätú omšu s pápežom Jánom Pavlom II. Potom sa zobudil aj dedko a bratranec a pripravili sme sa. Išli sme na železničnú stanici a vlakom do Petržalky. Nevedela som sa dočkať, kedy tam budeme. Keď sme

vošli do areálu pre účastníkov svätej omše, boli tam už stovky veriacich, a preto sme stáli vzadu a nič sme nevieli. Ale naštastie tam pristavili obrovskú obrazovku a potom sme videli všetko. A svätá omša so svätým otcom sa mohla začať.

V tom čase bola veľká zima. Celú omšu viedol pánskisokol, ale kázeň a ešte niečo rozprával pápež. Potom som šla s babkou a dedkom na sväté prijímanie. Neskor sme sa vrátili do Bratislavu na ubytovňu. Oddychli sme si a chceli sme ísť do ZOO. Ale teta nám navrhla, aby sme šli na letisko. A tak

sme šli na letisko rozlúčiť sa s pápežom. Po ceste okolo nás prešiel svätý otec na svojom papamobile a vtedy, v tú chvíľu, ma pochytil zvláštny pocit: Akoby som sa stretla tvárou v tvár s Ježišom Kristom. Ten nádherný deň mi Pán Ježiš určite daroval.

Navždy mi zostane v srdci spomienka na Svätého Otca, ktorý bol starý a chorý, ale duchovne bol taký silný, že dokázal pohnúť tisícov sprieviacich.

Viktória Rendošová,
Spišské Vlachy
Snímka: Internet

Boh chcel, aby som bola tu

Po dlhzej odmlke som sa rozhodla, že vám zasa napísem. Média sa už dlhšie zaoberajú interrupčným zákonom a každý má na to iný názor. Ja by som tiež chcela prispieť svojou troškou do mlyna. Súčasníci mojich rodičov hovorili, že som vymodená. Moji rodičia chodili prosiť Levočskú Pannu Máriu, aby im Pán Boh požehnal dieťa. Stalo sa. Boli vyslyšaní. Do konca svojho života chodili ďakovať do Levoče Panne Márii. Vysvetlím to bližšie. Moja mamka nemohla mať deti. Ale stal sa zázrak. Bola som počatá v pravom vajcovode, kde som sa začala vyvíjať. Ale vajcovod samozrejme praskol a ja som dalej rásťla v brušnej dutine, lebo Pánu Bohu nič nie je nemožné. Prišla som na svet cisárskym rezom, ale lekári mi nedávali veľkú nádej na

prežitie, lebo som bola veľmi maličká, nedonosená. Hned ma pokrstili. Ale Pán Boh chcel, aby som bola tu. Som mu nesmierne vdáčná. Aj svojej patronke Márii. Keď sa dnes zistí mimomaternicové

tchotensivo, hned je prerušené, lebo matke hrozí smrť. Narodila som sa v správnom čase, keď ešte neboli ultrazvukové vyšetrenia, lebo inac by som tu nebola. Ja mám päť detí, ktoré som porodila nor-

málne. Hoci lekári zalamujú rukami, že som si to pri svojej diagnóze vobec dovolila. Vraj mala som mať len jedno a to cisárskym rezom. Taktiež mi bola navrhnutá interrupcia a nie raz. Ale ja som zasadne nesúhlasila. Stále som cítila Božiu pomoc a ochranu Pannej Márie, za ktorú neprestával denne ďakovať. O mojom zázračnom narodení existuje útla knižička Dva prípady ektopickej tehotnosti. Tá moja bola tuboabdominálna ektopicke tehotnosť v pravom vajcovode. Bolo to publikované v Lekárskych listoch v roku 1949.

Na margo interrupčného zákona poviem len toľko, že žiadna dobrá veriacia na interrupciu nepôjde, lebo veri v Božiu pomoc. A čo sa týka politikov, ktorí o tom rozhodujú, treba sa za nich modliť, aby sa rozhodli správne. Aj Svätý Otec, ktorý bol na tretej pastoračnej návštive na Slovensku nám prikazoval šíriť kultúru lásky, ktorá chráni život od počatia až po pritrodenú smrť.

Mária Cvengrošová,
Markušovce

Milí mladí priatelia,

kedže v našej farnosti práve prebieha príprava vás, mladých, na sviatost birmovania, radi by sme časť tejto stránky venovali práve vám. Samozrejme, očakávame i vašu účasť na tvorbe tejto stránky. Prispevky radi uverejnime. Privítame i rôzne otázky, na ktoré sa budeme snažiť čo najvýstižnejšie odpovedať. V každom čísle zverejnime

i otázku pre birmovancov, na ktorú budeme očakávať odpovede.

Mnohí možno uvažujete, prečo toľko „ohňačiek“ okolo jednej birmovky. Nuž, nášmu pánonovi farárovi a veríme, že i nám veriacim i samotným birmovancom, záleží na dostatočnej priprave tých, ktorí majú prijať sviatosť dospelosti, kresťanskej zrc-

losti. Rodičia budúcich birmovancov v dnešnej dobe majú okrem zamestnania „kopec“ iných starostí a povinností, ostáva im veľmi málo času na vysvetlovanie katechizmu, na spoločnú modlitbu v rodine, na čitanie svätého písma. Teda tieto povinnosti sa presúvajú na iných farníkov, ktorí si pri svojich starostiah trošku času na mladých predsa len nájdú, budú sa snažiť prispieť tou svojou kvapkou do mora evanjeli-

lizácie mladých. Prečo by tým evanjelizačným prostredkom nemal byť i nás farský občasník? Vedľa hlásania viery, nádeje, lásky, pokoja a dobra, hlásanie božieho slova je jeho poslaním a cieľom.

A aby sme nezabudli. Do budúceho vydania časopisu nám posielajte odpovede na otázky:

„Čo si predstavuješ pod prípravou na sviatosť birmovania? Čo by podľa teba malo byť jej naplnou?“

Milé deti!

Te nám odpustite, že na aktuálny čas zo stránky venovanej vám ponecháme idúcim birmovancom. I napriek tomu, budeme sa snažiť nadále si zachovať vašu prízeň. Tešíme sa na vaše listy a správne odpovede zo súťaží. Veľmi milo ste nás prekvapili počtom odpovedí a príspevkov do detskej stránky.

Zasmej sa

Ako niektorí z vás, i my sme boli počas návštavy Sv. Oľca na Slovensku v Rožňave, kde sa prihodila takáto vec:

Po naplnu prezritej sv. omši putujeme domov. 5-ročná Kamílka si začne polažkať, že už nevládze, že ju boli nožky. Mamička jej hovorí: „Pozri, Sv. Otec je taky chory, nevládze, a predsa príšiel k nám na Slovensko až z Ríma. Obetoval sa, aby sa nám mohol prihovoriť.“ Kamílka odpovie: „Ale on priletel liečadlom...“

Prežili sme október – mariánsky mesiac, mesiac, kedy si zvlášť uctievame Pannu Máriu, Ježišovu mamičku. Ak chceme Pána Ježiša nasledovať, byť jeho malými učenikmi, nemali by sme zabudnúť na modlitbu sv. ruženca. Panna Mária nám prostredníctvom tejto modlitby vyprosuje rôzne milosti a pomáha nám rukou v ruke kráčať po stopách Ježiša. Ježiško svoju mamičku veľmi ľubí a určite, ak ho poprosí, aby nám pomohol v našich fažkostiah, vypočuje jej prosby.

Dakujeme za svedectvo z mariánskej hory v Levoči Zdenke Rumanovej z Tepličky. Piše nám, ako krásne prežila odpustovú slávnosť a ako ju Pán Boh i napriek jej ochoreniu ochraňoval. Spomína: „Keď sme mali odísť, videla som, ako jednu tetu niesli na nosidlách, lebo jej prišlo zle. Bola som rada, že mne neprišlo zle, lebo mi často býva zle. Potom sme šťastne odišli domov.“ K tex-

Obrázok z knihy *Svätý Štefan, prvý mučeník Cirkvi*, Luigi Giovannini, Lúč. Aj túto knihu, môžete získať, ak nám zašlete správnu odpovедь na našu otázku.

tu pridala i pekný obrázok Milostivej sochy Panny Márie v Levoči. Aj Viktorie Rendošová zo Sp. Vlach piše o zájtku z Bratislavы pri príležitosti návštavy sv. otca.

Správne odpovede z predchádzajúcich čísel:

1. Počas prázdnin na Boha nezabudni.

2. Turisti sa cestou A dostali do chrámu na sv. omšu.

Za správne odpovede dakovujeme sestrám Královým, Š. Olejníkovi, L. Pižemovi, I. Pechovi, B. Dzimková nám okrem správnej odpovede napisala i vtip. Zo súťažiacich sme vyžrebovali Šimona Olejníka zo Sp. Hrušova.

Vašou úlohou je poskladať slová v geometrických tvaroch do správneho poradia, aby ste vytvorili jedno z tajomstiev ruženca sveta.

SÚŤAŽ PRE VÁS !

Čo očakávajú laici od svojho farára?

Za účelom zistenia odpovede na tieto otázky som urobil prieskum. Rozdal som 35 anketových listkov. V ankete som sa pýtal na vek, pohlavie, zamestnanie a stav. Zaujímala ma aj kvalita náboženského života opýtaných. Potom som im položil v anketovom listku nasledovné otázky: 1/ Navštievujete pravidelné bohoslužby? 2/ Ako často pristupujete k sviatosti zmierenia? 3/ Co je podľa vašho názoru náplňou pastoračného knaza? 4/ Co si myslíte o niektorých skutočných alebo umelo nafuknutých knazských škandáloch, ktoré s radostou uverejňujú bulvárne periodiká? 5/ Aké vlastnosti chcete vidieť u každého knaza? 6/ Ktoré vlastnosti nie ste ochotní knazovi tolerovať? 7/ Má podľa vás knaz právo na slušné zabezpečenie? 8/ Ako si predstavujete spoluprácu knaza s veriacimi?

Z rozdaných 35 anketových listkov sa mi vrátilo 22. Odpovedalo 11 mužov a 11 žien. Boli medzi nimi aj taki, čo málo praktizujú vieru. Ukázalo sa, že práve takto ľudia majú na knaza najväčšie požiadavky. Napríklad jeden respondent mi dal na jasno, že som neurobil dobre, ak som istému chlapcovi, ktorého som počas prípravy videl iba trikrát v kostole, oddialil prvé sv. prijímanie (ale aj tak bol na prvom prijímani, ale v inej farnosti). Respondent mi napísal: „či sa to inde dalo, iba u mňa nie!“

Na otázku o knazských škandáloch respondenti reagovali podľa mňa ešte primerane a s nadhľadom. Jedna 26 ročná vydatá združená sestra napísala: „Bulvárna tlač? Keď chce existovať, senzácie musí využívať a zverejňovať.“ Z vlastnosti knaza oceňovali skromnosť, odvahu, presnosť, mудrosť, spravodlivosť a spomenuli aj zmysel pre humor. Skoro všetci napísali, že nie sú ochotní u knaza tolerovať povýšenectvo, lakovosť a lenivosť. Taktiež skoro všetci svorne tvrdili, že knaz má právo na slušné zabezpečenie. Iba jeden podnikateľ si sám položil otázku: „Co je to slušné zabezpečenie?“ a jedna učiteľka napísala: „Knaz nemá právo na slušné zabezpečenie...“ Na jednom anketovom listku som našiel zaujímavú odpoveď na to, ako si predstavujú ľudia spoluprácu knaza s laikmi: „Knaz nesmie byť rušivým momentom nikde.“

Osobne som z výsledkov ankety milo prekvapený. Pôsobi to na mňa nie uspokojujúco, ale skôr zavádzajúco.

Jozef Krišanda, knaz

V piatok 26. septembra 2003 bol opravený zvon „Ján Vojtaššák“ doveziený do Markušoviec zo Zvonárskej dielne Marie Matuškovej-Dytrychovej z Brodka u Pterova. Doviezli ho pán Jozef Jagač a pán František Kalafut.

Hore: Favorit markušovského Obecného úradu s opraveným zvonom je pripravený vyrátiť na cestu domov. Dol: Odpustová sviatlosť svätého Michala

Snímky: archív

V nedeľu 28. septembra počas odpustovej sviatlosti sv. Michala archanjela zvon požehnal spišský diecézny biskup Mons. František Tondra. Na sviatlosti sa zúčastnil aj pánsky dekan zo Spišskej Novej Vsi vsdp. Anton Mišek a knazi z okolia. Službu lektarov mali Ing. Iveta Dutková a Štefan Šterbák. Na organoch hral Jozef Súkeník, Jozef Kamenický, Lucia Hudáková a Lucia Dutková. Účinkoval aj domáci mládežnický spevokol. Otcovi biskupovi sa podľakoval v mene farnosti na záver tajomník Hospodárskej rady v Markušovciach pán Michal Lazor. Na sviatlosti sa zúčastnil aj starosta obce Ing. Ján Sofranko a zástupca starostu Ing. Jozef Sendrel.

V piatok 3. októbra páni farári Ján Duda udeli požehnanie 19 vedúcim skupin birmovancov. V Markušovciach touto úlohou poveril Ing. Martina Mrovčákovú, Alžbetu Frankovú, Andreu Lazorovú, Tomáša Adamca, Ing. Kláru Rimbalovú, Mgr. Moniku Hodnickú, Ing. Petru Hamráku, Mgr. Marcelu Dudovú a Mgr. Andreu Gurčíkovú. V Tepličke touto úlohou poveril Ivetu Drabišákovú, Annu Holečkovú s dcérou Viktória, sestry Lenku a Katku Pavlikové, Janku Pavlikovú, Luciu Hamrákovú, Vladimíra Gbúru a v Lieskovancoch Mgr. Melaniu Kapustovú a Mgr. Zuzanu Kapustovú. V Markušovciach sa pripravuje na sviatlosť birmovania 121 birmovancov, v Tepličke 83 a v Lieskovancoch 21 birmovancov. Naposledy bola bitmovka v Tepličke a Markušovciach v roku 1998, ktorú vysluhovať Mons. Andrej Imrich.

Hore vľavo: Výkop plynovej pripojky v Lieskovanech. Hore vpravo: Nové schody na kostolnú vežu v Tepličke. Dole vľavo: Príhovor duchovného otca na začiatku odpustovej slávnosti sv. Michala. Dole vpravo: Oprava kostola v Lieskovanech.

Dňa 8. novembra sa pán farár zúčastní Veni Sanctae na Teologickej fakulte Katolickej univerzity v Košiciach. Teologická fakulta v Košiciach má tri pracoviská: v Košiciach, v Spišskom Podhradí a v Ružomberku. Pán farár je docentom cirkevného práva v Spišskom Podhradí, kde z Markušovca študujú dp. Cyril Hamrák (6. ročník), Ján Rimbala a Róbert Gurčík (4. ročník).

Vsobotu 3. októbra sa uskutočnilo zasadanie redakčnej rady časopisu Pokoj a dobro, ktoré zvolala a viedla šéfredaktorka Mgr. Monika Hodnická. Diskutovalo sa o obsahu ďalšieho čísla.

V Markušovciach a v Tepličke aj tohto roku pokračuje vyučovanie hry na organ. Vyučovanie vede ThDr. Art. Lic. Rastislav Adamko, PhD.

V Lieskovanech firma Pavol z Jamnika namontovala do filiálneho kostola Nanebovzatia P. Márie radiátory ústredného kúrenia a pec na zemný plyn. Zároveň sa ku kostolu vybudovala plynová pripojka a celý interiér kostola bol nanovo obhlený. Prevádzka väčšina prípravných a organizačných prác spočívala na ramenach pána Jána Živčáka, za čo mu patrí úprimná vďaka. Aj ďalší veriaci prispeli svojou ochotou pomocou. Aj im patrí podakovanie, hoci

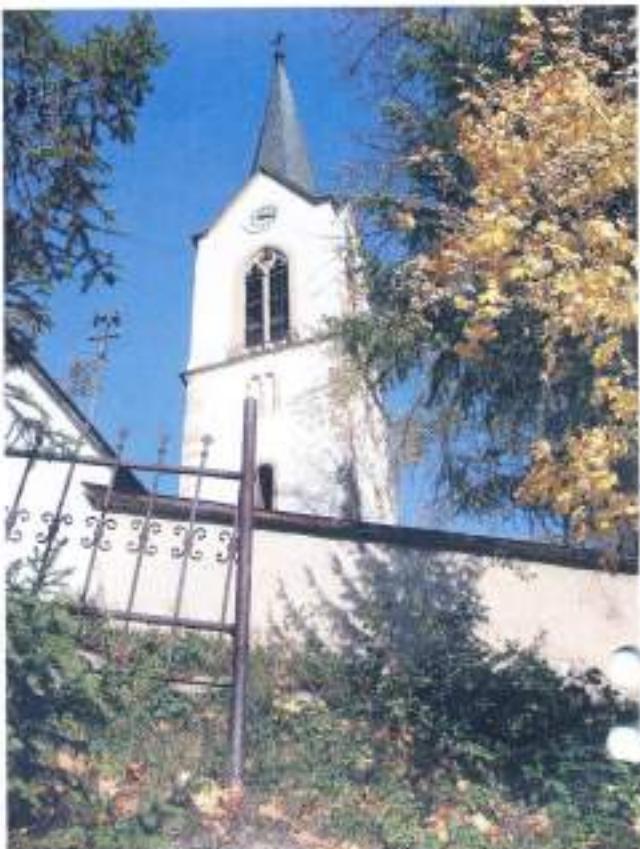
sa všetkých vymenovať nedá. Všetky práce boli vykonané v časovej lehote dvoch týždňov. Kostol v Lieskovanech sa opäť zaskvel vo svojej plnej nádhore v exteriéri i interiéri a veriaci budú túto zimu sedieť už v temperovaných priestoroch.

Spracoval Ján Duda

Nová kniha na trhu *Sestra Zdenka*

Knižka pôtavo zobrazuje život rehoľnej sestry Zdenky z Kongregácie milosrdných sestier svätého Križa od kolísky v rodnej oravskej dedinke až po predčasnu smrť. Hoci zomrela takmer pred päťdesiatimi rokmi, spomienka na jej skutky lásky v slovenskom národe stále žije. Sestra Zdenka sa stala prvou blahoslavenou Slovenkou.

Knižka je určená detom od 5 do 12 rokov.
Knihu si môžete objednať na doblerku vo vydavateľstve LÚČ, doblerková služba, Kozičova 2, 841 10 Bratislava 46,

Impresie nádvoria markušovského kostola

